

**Zasady i prawa
podstawowe. System
Prawa Unii Europejskiej.
Tom 2**

Spis treści

Wstęp	V
Wykaz skrótów	XIII
Rozdział I. Zasady prawa Unii Europejskiej	1
§ 1. Pojęcie zasad prawa UE	2
§ 2. Rodzaje zasad prawa UE	4
§ 3. Charakter zasad prawa UE	6
§ 4. Funkcje zasad prawa UE	8
§ 5. Zasady prawa UE a wartości z art. 2 TUE	9
Rozdział II. Zasady systemowe prawa UE	15
§ 6. Zasada autonomii prawa unijnego	24
I. Pojęcie i charakter	24
II. Funkcje	26
III. Ewolucja	27
IV. Stosunek do innych zasad	29
V. Zakres przedmiotowy	30
§ 7. Zasada jednolitego stosowania i wykładni prawa unijnego	36
I. Pojęcie i charakter	36
II. Stosunek do innych zasad	36
III. Zakres podmiotowy	37
IV. Zakres przedmiotowy	38
§ 8. Zasada efektywności prawa unijnego	40
I. Pojęcie	40
II. Charakter	43
III. Funkcje	44
IV. Ewolucja	44
V. Zakres podmiotowy	46
VI. Zakres przedmiotowy	46
VII. Stosunek do innych zasad	48
§ 9. Zasada efektywnej ochrony sądowej	49
I. Pojęcie	49
II. Charakter	54
III. Funkcje	56
IV. Stosunek do innych zasad	57
V. Zakres podmiotowy	61
VI. Zakres przedmiotowy	62
§ 10. Zasada procedur krajowych	70
I. Pojęcie	70
II. Charakter	73
III. Funkcje	74
IV. Ewolucja	75

V. Stosunek do innych zasad	75
VI. Zakres podmiotowy	75
VII. Zakres przedmiotowy	76
VIII. Sposób działania	77
IX. Zasada równowagi	78
X. Zasada skuteczności sensu stricto	82
§ 11. Zasada bezpośredniego obowiązania prawa unijnego	87
§ 12. Zasada bezpośredniego stosowania prawa unijnego	89
§ 13. Zasada bezpośredniego skutku prawa unijnego	91
I. Pojęcie	91
II. Charakter	99
III. Funkcje	100
IV. Ewolucja	100
V. Stosunek do innych zasad	101
VI. Zakres podmiotowy	102
VII. Rodzaje bezpośredniego skutku	103
VIII. Bezpośredni skutek źródła prawa, przepisu, normy	108
IX. Test bezpośredniej skuteczności	111
X. Konsekwencje bezpośredniego skutku	115
XI. Zasada bezpośredniego skutku a prounijna wykładnia	115
§ 14. Zasada pierwszeństwa prawa unijnego	116
I. Pojęcie	116
II. Charakter	117
III. Funkcje	118
IV. Ewolucja	119
V. Stosunek do innych zasad	121
VI. Zakres podmiotowy	126
VII. Zakres temporalny	127
VIII. Zakres przedmiotowy	128
IX. Działanie zasady pierwszeństwa	136
§ 15. Zasada lojalnej współpracy	158
I. Pojęcie	158
II. Charakter	159
III. Funkcje	160
IV. Stosunek do innych zasad	161
V. Zakres podmiotowy	162
VI. Zakres przedmiotowy	163
VII. Sposób działania zasady	166
VIII. Konkretnie obowiązki	167
Rozdział III. Zasady ogólne prawa Unii Europejskiej	173
§ 16. Zasady ogólne prawa w systemie zasad Unii Europejskiej	177
I. Pojęcie i charakter	177
II. Funkcje	179
III. Sposób tworzenia	182
IV. Sposób działania	183
V. Hierarchia	184
VI. Zasady ogólne a prawa podstawowe uznane w KPP	184
VII. Zasady ogólne a inne zasady prawa Unii	185
§ 17. Zasada proporcjonalności	186
I. Pojęcie	186
II. Charakter	187
III. Funkcje	187
IV. Ewolucja	189

V. Stosunek do innych zasad	190
VI. Zakres podmiotowy	191
VII. Zakres przedmiotowy	192
VIII. Test proporcjonalności	194
IX. Stosowanie zasady proporcjonalności jako zasady ogólnej wiążącej instytucje Unii	199
X. Stosowanie zasady proporcjonalności jako zasady ogólnej wiążącej państwa członkowskie	200
§ 18. Zasada pewności prawa	204
I. Zasada pewności prawa <i>sensu stricto</i>	204
II. Zasada niedziałania prawa wstecz	220
III. Zasada ochrony praw nabytych	222
IV. Zasada powagi rzeczy osądzonej	226
§ 19. Zasada ochrony zaufania (uzasadnionych prawnie oczekiwań) ...	233
I. Pojęcie	233
II. Charakter	234
III. Ewolucja	234
IV. Funkcje	235
V. Stosunek do innych zasad	237
VI. Zakres podmiotowy	237
VII. Wzorzec jednostki	240
VIII. Dobra wiara	241
IX. Zakres przedmiotowy	241
X. Powstanie uzasadnionego prawnie oczekiwania	242
XI. Forma zapewnień	243
XII. Sytuacje, kiedy nie powstają uzasadnione prawnie oczekiwania	245
§ 20. Zasada zakazu nadużywania prawa	248
I. Pojęcie i charakter	248
II. Istota	251
III. Funkcje	253
IV. Stosunek do innych zasad	254
V. Zakres podmiotowy	255
VI. Zakres przedmiotowy	255
VII. Test nadużycia prawa	257
VIII. Sposób działania zasady	259
Rozdział IV. Prawa podstawowe	261
§ 21. Zasada ochrony praw podstawowych	276
I. Pojęcie	276
II. Ewolucja	277
III. Funkcje	280
IV. Sposób działania	281
V. Skutki protokołu brytyjsko-polskiego	284
VI. Podziały praw podstawowych	285
VII. Zakres zastosowania	291
VIII. Ograniczenia	302
IX. Zasada ochrony praw podstawowych a konstytucyjna ochrona praw człowieka i podstawowych wolności	308
X. Zasada ochrony praw podstawowych a EKPCz	311
§ 22. Prawa godnościowe	314
I. Prawo do godności (art. 1 KPP)	314
II. Prawo do życia (art. 2 KPP)	317
III. Prawo człowieka do integralności (art. 3 KPP)	319

IV. Zakaz tortur i nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania (art. 4 KPP)	323
V. Zakaz niewolnictwa i pracy przymusowej (art. 5 KPP)	326
§ 23. Prawa wolnościowe	328
I. Prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego (art. 6 KPP)	328
II. Prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego (art. 7 KPP) ..	334
III. Prawo do ochrony danych osobowych (art. 8 KPP)	342
IV. Prawo do zawarcia małżeństwa i prawo do założenia rodziny (art. 9 KPP)	347
V. Wolność myśli, sumienia i religii (art. 10 KPP)	348
VI. Wolność wypowiedzi (art. 11 KPP)	353
VII. Prawo do zgromadzeń i prawo do zrzeszania się (art. 12 KPP)	357
VIII. Wolność sztuki i badań naukowych oraz wolność akademicka (art. 13 KPP)	361
IX. Prawo do nauki (art. 14 KPP)	366
X. Wolność wyboru zawodu i pracy (art. 15 KPP)	369
XI. Wolność działalności gospodarczej (art. 16 KPP)	374
XII. Prawo własności (art. 17 KPP)	381
XIII. Prawo do azylu (art. 18 KPP)	388
XIV. Prawo do niewydalenia z terytorium Unii (art. 19 KPP)	390
§ 24. Prawa równościowe	391
I. Równość wobec prawa (art. 20 KPP)	391
II. Zakaz dyskryminacji (prawo do niedyskryminacyjnego traktowania – art. 21 KPP)	396
III. Zasada poszanowania różnorodności kulturowej, religijnej i językowej (art. 22 KPP)	402
IV. Równość kobiet i mężczyzn (art. 23 KPP)	404
V. Prawa dziecka (art. 24 KPP)	407
VI. Prawo osób w podeszłym wieku do godnego życia (art. 25 KPP)	409
VII. Zasada integracji osób niepełnosprawnych (art. 26 KPP)	412
§ 25. Prawa solidarnościowe	415
I. Prawo pracowników do informacji i konsultacji (art. 27 KPP)	415
II. Prawo do rokowań i działań zbiorowych (art. 28 KPP)	417
III. Prawo dostępu do bezpłatnego pośrednictwa pracy (art. 29 KPP)	421
IV. Prawo do ochrony w przypadku nieuzasadnionego zwolnienia z pracy (art. 30 KPP)	423
V. Prawo do należytych i sprawiedliwych warunków pracy (art. 31 KPP)	425
VI. Zakaz pracy dzieci i ochrona młodocianych w pracy (art. 32 KPP) ..	429
VII. Prawo rodziny do ochrony (art. 33 ust. 1 KPP)	432
VIII. Prawo do godzenia życia rodzinnego z zawodowym (art. 33 ust. 2 KPP)	435
IX. Prawo do świadczeń z zabezpieczenia społecznego (art. 34 ust. 1 i 2 KPP)	437
X. Prawo do pomocy społecznej i mieszkaniowej (art. 34 ust. 3 KPP) ..	440
XI. Prawo do ochrony zdrowia (art. 35 KPP)	441
XII. Prawo dostępu do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym na zasadach zgodnych z prawem unijnym (art. 36 KPP)	446
XIII. Prawo do uwzględnienia ochrony środowiska przy realizacji innych polityk unijnych (art. 37 KPP)	449
XIV. Prawo do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów (art. 38 KPP)	452

§ 26. Prawa obywatelskie	455
I. Prawo udziału w wyborach do Parlamentu Europejskiego w państwie członkowskim miejsca zamieszkania (art. 39 KPP)	455
II. Prawo do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w państwie miejsca zamieszkania (art. 40 KPP)	457
III. Prawo do dobrej administracji (art. 41 KPP)	459
IV. Zasada dostępu do dokumentów (art. 42 KPP)	466
V. Prawo do skargi do ERPO (art. 43 KPP)	469
VI. Prawo petycji (art. 44 KPP)	470
VII. Prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu (art. 45 KPP) ...	471
VIII. Prawo do rozszerzonej opieki przedstawicielstw dyplomatycznych i konsularnych (art. 46 KPP)	474
§ 27. Prawa sądowe	477
I. Prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem (art. 47 KPP) ..	477
II. Prawo do domniemania niewinności (art. 48 ust. 1 KPP)	488
III. Prawo do obrony (art. 48 ust. 2 KPP)	493
IV. Zasada legalności odpowiedzialności represyjnej (art. 49 ust. 1 i 2 KPP)	498
V. Prawo do zastosowania względniejszej ustawy karnej (art. 49 ust. 1 zd. 3 KPP)	505
VI. Prawo do proporcjonalnej kary za czyny zabronione (art. 49 ust. 3 KPP)	507
VII. Zakaz ponownego sądenia lub karania za to samo (art. 50 KPP) ...	512
Rozdział V. Zasady traktatowe	523
§ 28. Wprowadzenie	525
§ 29. Zasada kompetencji powierzonych	526
§ 30. Zasada pomocniczości	528
I. Pojęcie	528
II. Charakter	531
III. Zakres zastosowania	532
IV. Sposób zastosowania	533
V. Sądowa kontrola zasady pomocniczości	535
VI. Stosunek do innych zasad	538
§ 31. Zasada proporcjonalności jako zasada ustrojowa	539
§ 32. Zasada otwartości (przejrzystości)	543
§ 33. Zasada otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją	544
§ 34. Zasada równego traktowania kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu ..	546
Indeks rzeczowy	549

[Przejdź do księgarni →](#)